

---

piątek, 26.05.2023

Historia Sanktuarium Niepokalanego Poczęcia w Stęszewie

Dawne dzieje kultu zostały odtworzone w połowie XVII wieku w oparciu o ustne przekazy krążące wśród mieszkańców. Zaczął je spisywać o. Andrzej Sikorski, jezuita. Jego opis jest do dziś podstawowym źródłem wiedzy o dziejach sanktuarium. Autor korzystał z zapisków ówczesnego proboszcza ks. Jana Glitowskiego, który ok. 1638 roku dokumentował pradzieje kultu w oparciu o zeznania różnych osób. Ludzie urodzeni ok. roku 1540-50 słyszeli od swoich przodków o figurze, jako istniejącej od czasów niepamiętnych.

W miejscu dzisiejszego kościoła wcześniej stały przynajmniej trzy inne świątynie. W XVII wieku ustalono, że wcześniej stał tam kościółek, który została spalony przez „nieprzyjaciół wiary”. Z pożogi uratowała się cudami słynąca figura, którą przeniesiono do kościoła farnego. Postać Maryi zaczęła się ukazywać ludziom na jeziorze Lipno i nad jeziorem Witobelskim. Wreszcie któregoś dnia statuetkę znaleziono na miejscu spalonego kościółka. Umieszczona więc została tam na drewnianym słupie, a po pewnym czasie w małej kapliczce wzniesionej w miejscu spalonego kościoła.

Ks. Jan Glitowski poważnie potraktował przekazy o cudownej figurze i zachęcony przez biskupa Baykowskiego, w roku 1638 wybudował nowy kościół dla słynącej cudami Matki Bożej. Samą zaś figurę ozdobiono srebrnymi koronami, promieniami na kształt mandorli oraz artystycznie wykutym z blachy płaszczem.

Coraz częściej ludzie odwiedzali to miejsce i doznawali wielu łask. Do tego miejsca schodziły się pielgrzymki z całej okolicy Poznania. O łaskach doznawanych w Stęszewie wymownie świadczyły wota i srebrne tablice, które zostały zrabowane w XVIII wieku. Ale w dokumentach wizytacyjnych zachowały się ich dokładne spisy. Wizytacja Liczbowicza z roku 1726 wymienia aż 170 wotów. Kościół został konsekrowany 4 września 1661 roku przez biskupa Macieja Kurskiego.

Pod koniec XVIII wieku kościół zaczął podupadać a opisy podają, że tabernakulum niszczało i jest puste. W okresie wojen napoleońskich kościół zamieniono na magazyn siana i słomy dla wojska. Podobno urządzono w nim nawet stajnię, przez co uległ całkowitemu zniszczeniu. Dlatego w roku 1823 ks. proboszcz Walenty Grzeszkiewicz nowy, drewniany, wylepiony gliną kościół. Kult powoli się odradzał, ale nie był tak wielki jak wcześniej. Poświęcenia kościoła dokonano 7 grudnia 1824 roku. Ks. Wawrzyniec Chybicki od Ojca Świętego Piusa IX otrzymał dla sanktuarium przywilej uzyskania odpustu zupełnego dnia 8 grudnia każdego roku. Świątynia została wyremontowana w 1869 roku, ale stopniowo niszczała.

W 1905 roku ks. Stefan Suchowiak podjął decyzję o rozbiorze kościoła ze względu na zły stan konstrukcji. Tego samego roku wybudowano nową, tym razem murowaną świątynię, którą cieszymy się do dzisiaj. W 1971 roku ks. abp Antoni Baraniak ustanowił kościół sanktuarium diecezjalnym.

Od 2001 roku rozpoczęły się prace przy renowacji kościoła. W setną rocznicę powstania ostatniej świątyni ks. abp Stanisław Gądecki uroczystie ogłosił Maryję Patronką Stęszewa. W 2011 wymieniono więźbę dachową oraz pokryto dach łupkiem naturalnym. Rok 2013 to wymiana posadzki, osuszanie ścian i malowanie całości kościoła. Sanktuarium od roku 2012 jest wpisane do rejestru zabytków.